

**Pravogovorna i pravopisna vježba na zasićenim tekstovima
(vježbe S. Težaka)**

1. Umetnite odgovarajuće foneme (č, ć, dž, đ) u sljedećemu tekstu:

Cica Ciro i caca cedo zapricali se pred Cirinom kucom. Ispijajući vrcice caja osjećaju i cuju proljeće. Iz vrtica dolijecu pcele i pticice. Mirisno cvijeće obecava mnogo voca i povrca. Na cempresu curlice kos. Rjecicom lagano kreće camcic. U camcicu cuci sicušan djecacic.

- Covjeće! Ciro! Cije je ono momće? – upitat će Cedo.
- Ma zar se ne sjecas mog necaka Mice? – začudeno će cica Ciro i povice Mici:
- Hej, Mico! Zecicu stricev! Hoće li biti za večeru koji sarancic?

A Mico klice:

- Bit će, strice, bit će sarancica i somica.

***

Dim je gradevinac. Zaraduje i za mladu braću. Njegov rodak Dek ima također svjedodbu gradevinskog tehnicara, ali mu se više sviđa dudo i dez. Voda je malog orkestra i velik šaljivdija. Kad dođe kući, obično postaje galamdija. Dipa i vice sestri: “Hej Dejn, pečeš li digericu?”

Vježba
Glasovi č, ć, dž i đ

Stavite u zagrade odgovarajuće glasove!

Norma je preba( )ena. Sjede( )i je spavao. Kupio je brija( )i pribor.

Posje( )ivao ga je redovito. Neprimije( )en je izašao iz ku( )e. Na obzorju svi( )e. Goni( ) je gonio konje. Izgubio je klju( ) od ku( )nih vrata. Nije se mogao obu( )i na vrijeme. Smra( )ilo mu se pred o( )ima. On ga pra( )aše u stopu. Prihvatio je ba( )enu rukavicu. Ne okre( )i se oko sebe. Jesi li okre( )io sobu? Dobio je na dar ru( )ni sat. Donio joj je stru( )ak cvije( )a. Vrlo dobro pam( )aše svaku pjesmu.

Vra( )aju( )i se ku( )i, zaustavio se pred poto( )i( )em i ugledao ra( )i( )a kako se mi( )e pod kamenom. Jau( )u( )i tr( )ao je niz brijeg. Drš( )u( )i uhvatio je maj( )inu ruku. Putni( )ki se vlak zaustavio na pješa( )koj stazi. Iz Ivi( )ine ru( )ne torbe ispadoše nao( )ale. Prenos( )išta mu se ne zna. Pred njim je zamije( )en pozla( )en lan( )i( ). Juna( )ki se držao dok su ga mu( )ili. S radoš( ) se sje( )ao vo( )njaka. Bila je o( )arana pti( )jim cvrkutom. Bio je dotu( )en vide( )i je onako ispa( )enu. U njegovoj smo zada( )i našli po( )etni( )kih grešaka. Izletišta je bilo posje( )eno. Prazni( )ki su dani uvijek bu( )ni. Na no( )nom ormari( )u, u poluzamra( )enoj sobi opazi njezinu sliku. Prevr( )u( )i, onako u vru( )ici, njezine stvari, osjeti da ga izdaje snaga.

Pronađite pogrešno napisane riječi!

noć, večer, ključ, kućni, domaći, zadaća, preopterećen, najveći, većina, plicina, pomoć, čovječji, inače, provlačiti, rječnik, poduzeće, priča, politički, ističe se, zamašćen, pisajući pribor, plaćenik, korbač, povjesničar, seičan, pilič, plemić, braća, njemački, podmičen, košćica, ručica, bočica, ulični, kraljičin, ugošćen, mirnoća, punoća, poskočnica

8a. domaća zadaća

Vježba č i ć; dž i đ

Stavi odgovarajući dijakritički znak:

tanjuric	muzicar	naruciti	ca( )av
otocic	stapic	rucni	šešir( )ija
cvijece	turisticki	cevapcici	deter( )ent
seljacki	cekaonica	raznjici	predo( )ba
trcati	natjecaj	cesce	le( )a
nejasnoca	citatelj	osjecati se	oslobo( )enik
pomican	prica	cistoca	grož( )ani
klobucar	izrecen	ucenicki	ho( )a
vjecan	pokrivac	kucanstvo	šaljiv( )ija
uzrocnik	prihvacanje	sinoc	cevab( )inica
zamracenje	postici	sreca	( )uro
bespuce	plac	covjek	( )enovljanin
pec	zracni	djecak	( )ez-orkestar
plivacica	vodeci	cetiri	( )ulabija
vjetrenjaca	novcani	potrosacki	( )uboks
veslac	braca	dorucak	( )ins-odjeća
vjencic	najjaci	cokolada	( )akon
cvor	kuca	caj	( )avolast
glasacki	otocani	citati	( )ambo( )et
sivaci	ciniti	pomocni	( )entlmen
brijaci (ljudi)	junacki	dostavljac	Ma( )ar
noc	Splicani	cistac	bun( )ija
pecenje	casenje	voce	la( )a

8b. domaća zadaća

Ispravite prema pravilima o velikome i malom slovu:

Potkraj 18. stoljeća počelo se u hrvatskoj i mađarskoj stalno naseljavati levantinsko građanstvo iz turskoga carstva: grci, armenci, cincari, srbi, makedonci osnivajući u većim gradovima svoje kolonije. U hrvatskoj se, na primjer, razvila odjevna mnufaktura upravo s dilaskom grka i makedonaca. Poznato je da su mnogi od tih doseljenika i u kulturi ostavili traga, primjerice u beču bankar sina i veletrgovac dumba, a u hrvatskoj već u drugoj generaciji neki mijenjaju zvanja i na raznim područjima sudjeluju u kulturnome životu zemlje. Domaći se trgovci, dakako, kao i drugdje bune protiv stranaca, pa se u cehovskom statutu iz 18. st. zabranjuje trgovina s njima. Godine 1808. žale se građani na grčke trgovce koji im kvare posao. Ipak se strani trgovci pomalo naseljavaju na kaptolskome području, na manduševcu u kući lackovića (danas trg republike) i kod čizmara miklaušića. Trgovine su imali i u radićevoj ulici. Uz to su se bavili i stočarstvom.

(Iz udžbenika Vesne Požgaj-Hadži)